

Temat: Typy transportu w Polsce.

Transport dzieli się na kilka typów przewozów:

- transport lotniczy,
- transport samochodowy,
- transport kolejowy,
- transport morski,
- transport śródlądowy ,
- transport rurociągowy.

Każdy z nich wymaga odpowiedniego zaplecza technicznego aby mógł się prawidłowo rozwijać. W Polsce warunki geopolityczne sprzyjają rozwojowi transportu; chodzi tutaj przede wszystkim o ukształtowanie powierzchni — przewaga terenów nizinnych, dostęp do Morza Bałtyckiego, sieć hydrograficzna Polski oraz położenie w centrum Europy. Wymienione czynniki decydują w znacznej mierze o rozwoju gałęzi transportu ale już niekoniecznie o rozwoju środków transportu. W tym przypadku dużo zależy od działań podjętych przez władze państwa, celem poprawy bazy technicznej i zaplecza transportowego wybranego środka lokomocji.

W przewozach na obszarze Polski dominuje **transport samochodowy**, zarówno uwzględniając ilość przewiezionych towarów i osób, a także licząc wpływy ze sprzedaży usług transportowych. Oprócz tego transport samochodowy posiada kilka zalet: przede wszystkim możliwość transportowania towarów „od drzwi do drzwi”, o różnym gabarycie, w miarę szybko; jako wady należy wymienić dużą wypadkowość na polskich drogach, wysokie koszty transportu i stosunkowo niewielką masę załadunkową.

Transport kolejowy jest jednym z najstarszych środków transportu, w Polsce nieco zaniedbany, przeżywający współcześnie kryzys; wśród zalet należy wymienić możliwość przewozu towarów o dużej masie, zaś jako wadę — małą prędkość (powolny środek transportu).

Żegluga śródlądowa

Sieć rzeczna w Polsce, jej układ i rozmieszczenie, sprzyja rozwojowi żeglugi śródlądowej. Osią całego systemu dróg wodnych są dwie największe rzeki: Wisła i Odra, które łączą większość okręgów przemysłowych z największymi portami położonymi nad Morzem Bałtyckim: Szczecin, Gdańsk. Ustrój wodny polskich rzek nie sprzyja jednak żegludze. Przez większość roku poziom wód jest niski, poza okresem wiosennych roztopów. Tym samym uniemożliwia żeglugę ciężkim statkom transportowym. Aby poprawić aktualny stan rzeczy należałoby zainwestować w budowę zbiorników retencyjnych i kaskad, które piętrzą wodę. Rzeki w Polsce są rzekami nieuregulowanymi. Wyjątek stanowią

Odra i dolna Wisła. Dlatego wykorzystanie większości rzek do żeglugi jest w zasadzie niemożliwe. Przynajmniej jak na dzień dzisiejszy. Dużą przeszkodą jest także okres zlodowacenia rzek, który trwa z reguły kilka tygodni, szczególnie na wschodzie Polski.

Najważniejszą drogą rzeczną jest Odra, dzięki połączeniu poprzez Kanał Gliwicki z Górnośląskim Okręgiem Przemysłowym. Jeżeli chodzi o Wisłę, to żegluga na niej odbywa się między Warszawą a Gdańskiem i na krótkim odcinku pod Krakowem. Ponadto na jeziorach Mazur i kanałach Elbląskim i Augustowskim odbywa się żegluga o charakterze turystycznym. Żegluga śródlądowa, w transporcie ogólnym, ma udział rzędu ok.1%.

Żegluga morska

Żegluga morska zajmuje się obsługą międzynarodowych przewozów z Polski oraz z innych krajów. W 1989 roku flota morska Polski liczyła 249 statków mających łączną wyporność 4mln DWT. Flota morska, niestety, stale się kurczy, z uwagi na to, że większość jednostek jest przestarzała a stocznie ciągle borykają się z problemami finansowymi. Posiadamy niewielką ilość jednostek wyspecjalizowanych w przewozach ładunków, które posiadają odpowiednie rozwiązania i urządzenia techniczne pozwalające na szybki załadunek i rozładunek.

Polska może pochwalić się czterema dużymi portami morskimi: Świnoujście, Szczecin, Gdynia i Gdańsk. Przez Gdańsk przepływa zwykle węgiel, siarka i drewno. Gdynia zajmuje się przeładunkiem materiałów drobnych i zbóż. Z kolei Świnoujście-Szczecin specjalizuje się w surowcach chemicznych, rudach żelaza i węgla. Gdańsk i Świnoujście posiadają połączenia promowe łączące Polskę z Danią, Szwecją i Finlandią. Przewozy do portów bałtyckich stanowią tylko niewielki odsetek wszystkich kursów. Najczęściej statki wypływające z Polski płyną do odległych portów.

Transport przesyłowy

Transport rurociągami zyskuje coraz bardziej na znaczeniu, gdyż jest tani w porównaniu z innymi środkami transportu, szybki i pozwala na zaoszczędzenie dużej ilości miejsca, a także jest przyjazny dla środowiska naturalnego. Ten typ transportu ma zastosowanie w naszym kraju do przesyłu wody, węglowodorów płynnych i gazów. Do najważniejszych połączeń rurowych należy zaliczyć : rurociąg "Przyjaźń" oraz ropociąg łączący Gdańsk z Płockiem. Następnie z Płocka do Warszawy i Kuluszek biegnie połączenie przesyłające paliwa płynne.

Bardzo dobrze jest rozbudowana sieć gazociągów. Gaz jest dostarczany do wszystkich większych miast ze złóż karpaccich i wielkopolskiego, zlokalizowanego koło Ostrowa Wielkopolskiego. Wielkopolskiego także ze wschodu. Śląsk słynie z dobrze rozbudowanej sieci rozprowadzającej gaz koksowniczy.

W Polsce mamy także kilka magistrali wodociągowych. Łączą one Jezioro Zegrzyńskie z Warszawą, zbiornik Sulejowski z Łodzią oraz Zbiorniki Goczałkowicki i Żywiecki z Aglomeracjami Śląska.

Transport lotniczy

W 1989 Polskie Linie Lotnicze LOT posiadały flotę powietrzną liczącą 49 samolotów. Obecnie liczba ta znacznie wzrosła, ale i zwiększyła się konkurencja na rynku usług lotniczych. Polska prowadzi kursy do wszystkich większych miast Europy a także takie długie linie jak np.: Warszawa Singapur-10996 km, czy też Warszawa Bangkok- 9622 km. Ostatnio wzrastają na znaczeniu wewnętrzne połączenia lotnicze, z uwagi na obniżenie cen biletów. Trwa restrukturyzacja floty powietrznej i unowocześnianie sprzętu, w dużej mierze jeszcze radzieckiego. Konkurencja wymogła zakupy nowoczesnych, amerykańskich samolotów.